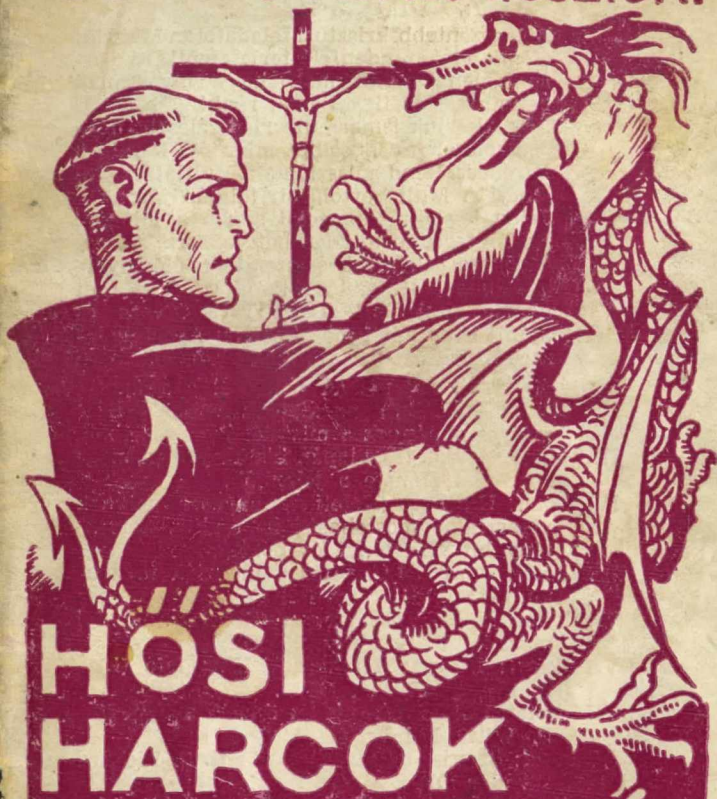

FERENCES-VILÁGMISSZIÓK:

**HÓSI
HARCOK
KINA-FÖLDJÉN**

IRTA: P. LOMBOS-LÁSZLÓ-ÖEM

MARTON 2.

30 fillér

11. SZ.

MIT AKARUNK ?

A legszentebb krisztusi feladatot: a Missziós Gondolatot mindenfelé terjeszteni! Ott akarunk lenni mindenhol, hogy olvassanak bennünket és figyeljenek ránk!

Meg akarjuk ismertetni a legszélesebb néprétegekkel a legősibb missziós Rend, a Ferences Rend misszióinak Multját és Jelenét! A Mult vértőlázott talaján járnak a Jelen hőszelkű apostolai szerte a világon! E Füzet sorozat minden betűje, sora, száma; a népszerű leírások és személyes élmények, a csinos kiállítás és olcsó ár ezt a Célt akarja szolgálni! **TESTVÉR!** Olvass és ajánlj bennünket másoknak is! Apostola leszel Krisztusnak, az örök Missziónáriusnak!

- I. kötet: **A kínai nő.** (A bölcsőtől a sírig.)
- II. kötet: **Kolibrik, papagályok, vampírok.** (Személyes élmények a missziónárius életéből).
- III. kötet: **Asako.** (Egy japán kisleány igazi, megrendítő története a jelenből).
- IV. kötet: **Kui Lan.** (Keleti asszonyors, melynek vigasztalan mostohaságába csak a keresztény hit visz fényt és boldogságot).
- V. kötet: **Róma.** (Látogatás a missziók muzeumában.) P. Schrotty Pál OFM.
- VI. kötet: **A kis José szeme.** (Konstantinápolyi mozaik.) P. Schrotty Pál OFM.
- VII. kötet: **Magyar ferencesek Kína felé (I.)**
P. Károlyi Bernát OFM.
- VIII. kötet: **Villanó fények az őserdő mélyén.**
P. Witte Mihály OFM.
- IX. kötet: **Szovjet csillag Kína fölött.** P. Richard Tivadar OFM.
- X. kötet: **Vadvirágok a kínai ugaron.** Golgovszky Berárda irg. nővér, magyar misszionárius.
- XI. kötet: **Hősi harcok Kína földjén.** P. Lombos László OFM.
- XII. kötet: **Csu Klári levelei a magyar kis lányokhoz.**
- XIII. kötet: **A kínai nyomor poklában.** P. Gábris Grácián OFM.
- XIV. kötet: **Magyar ferencesek Kína felé. (II.)**
P. Károlyi Bernát OFM.

Ferences Világmissziók

FERENCES VILÁGMISSZIÓK
BESZÁMOLÓK ÉS ELBESZÉLÉSEK

Szerkesztő :

P. GUTH GILBERT O. F. M.

Tizenegyedik kötet :

HŐSI HARCOK KÍNA FÖLDJÉN.

*Hősi harcok
Kína földjén*

Írta:

P. Lombos László, O. F. M.

kínai misszionárius

1—10.000

0 1 1 1 0 3 8 6

MAGYAR FERENCES KÖNYVTÁR

Kiadja:

FERENCES MISSZIÓK ORSZÁGOS ÜGYVIVÓSÉGE

Budapest, II., Pasaréti-út 137.

Nihil obstat. P. Serenus Szabó O. F. M. censor Provinciae.
Nr. 2285—1942. Imprimatur. Budapestini, 10. Aug. 1942. P. Paulus
Schrotty O. F. M. Minister Provincialis. — Nihil obstat. P.
Raymundus Kovács O. F. M. censor Dioecesanus. Nr. 5317—1942.
Imprimatur. Vacii, Sept. 12. 1942. Vincentius Kovács eppus
consecratus, Vicarius capitularis.

Kiadásért felel : P. Károlyi Bernát O. F. M. Budapest.

Kapisztrán-Nyomda Vác. Felelős üzemvezető: Farkass K.

Előszó

A magyar kínai ferences misszió jelenlegi apostoli prefektusa ebben a kis kötetben keresetlen szavakkal írja le azokat az óriási nehézségeket, amelyekkel magyar hit hirdetőinknek napról-napra meg kell küzdeniök a Sötétség Birodalmában. Mi idehaza el sem tudjuk képzelni, milyen fáradságos, milyen aprólékos munkába kerül, amíg csak egyetlen lelket is sikerül megmenteni Krisztusnak.

S amint ebben a kötetben is látjuk majd, egyetlen éjszaka elég ahhoz, hogy hosszú évek anyagi és erkölcsi, nemkülönben lelki sikerét tönkretégye. Hogy mit érez ilyenkor a misszionárius, azt el sem tudjuk képzelni. S nem szabad elcsüggednie, bármennyire is fájjon, bármennyire is sajogjon szíve, hanem a romok felett, a pusztulás felett új életet kell támasztania. Ha évek munkája egyszerre összeomlik, azonnal újból kell mindent kezdenie, mert csak a törhetetlen hit és kemény elszántság mentheti meg az elcsüggedt és lemondásra azonnal kész kínai hívők lelkét.

A napfény és borús idő, a siker és sikertelenség, az öröm és bánat, a feszülő munka és lankadatlan kitartás jelzik a magyar hit hirdetőik nehéz, verejtékes, s néha véres keresztútját. Különösen most, amikor hosszú hónapok óta azt sem tudjuk, életben vannak-e, vagy valahol internálótáborban, különleges szeretettel száll értük imánk az egek

Urához, hogy védje és oltalmazza hithirdetőinket. Tizennégy év munkája nem omlík-e össze a háború apokaliptikus lovasának ércpatái alatt, nem tudjuk. De egyet tudunk: bármi is történjék, a missziós munkával örökre eljegyeztük magunkat és attól nem tágtunk. Ha kell, a romokon folytatjuk az új életet, a magyar akarás és kitartás minden lángralobbanó ősi küldöttség ihletével, ahogy tizennégy évvel ezelőtt elkezdtük.

Nagy szeretettel helyezzük ezt a kis kötetet magyar olvasóink elé, s bízunk abban, hogy ezeket a sorokat is azzal a megértéssel olvassák, mint az eddig megjelent köteteket. Hogy mennyire megnyerték a missziós kis kötetek a magyar nép lelkét, bizonyítja az, hogy egyetlen év alatt ennyi kötet megjelenhetett, s nem egy, hanem több kiadásban.

P. Guth Gilbert O. F. M.
szerkesztő.

Hithirdetés akadályai Kínában.

Odahaza sokan azt gondolják, hogy ha a misszionárius Kína valamely eldugott falujában felállítja az üdvösség jelét, a szent keresztet, akkor a pogányok ezrével tódulnak a hithirdető köré, hogy hallgassák ajkáról az üdvösség ígét. Óh, bárcsak így volna! de sajnos, épp az ellenkezője áll!

Az alábbiakban elmondunk egyet-mást a kínai ferences missziók munkájából nem panaszképpen, hanem hogy a missziót szerető jó lelkeknek felvilágosítást nyujtsunk küzdelmeinkről.

A missziónyitás akadályai.

Az első nehézség mindjárt a misszió megnyitással kezdődik.

Amint a hithirdető e célból valahol tapogatózik, mintha csak a pokol kapui nyílnának meg és minden erőiket kiadnák, hogy elgáncsolják a legszentebb ügyet. A hatóságok rossz akaratú okvetetlenkedése sokszor szinte legyőzhetetlen akadályokat gördít a misszionárius elé, jóllehet Kínában tételes törvények biztosítják a szabad vallás gyakorlatot. De Kínában nem azért vannak törvények, hogy azokat meg is tartsák.

A hatóságokkal való küzdelem azután sokszor évekig is eltart, mint ahogy ez a mi shinwai misszióknál történt. Ha találtunk alkalmas helyet a misszióknak, úgy a hatóság-

gok, és a lakosság fenyegetésekkel törekedtek megfélemlíteni a tulajdonost, hogy házát, telkét el ne adja a misszionáriusnak, mert különben legyilkolják, kiűzik a városból, felgyújtják a házát, stb. A fenyegetéseknek persze legtöbbször meg is van az eredménye s a kiszemelt ház, telek nem eladó! Ha azonban az eladó tulajdonos nem törődik a fenyegetésekkel, vagy pénzzel sikerül lekenyereznie a nagyszájúakat, akkor meg a vétel jóváhagyásával gyúlik meg a baj.

A mandarin — olyan, mint nálunk a megyei főispán, — nem akarja jóváhagyni a szerződést. Ezeregy okot és kifogást talál a vétel ellen. Ez ellen két orvosság van: pénz, vagy appelláta. Sokszor azonban mind a kettőt kell használni. Párszáz dollár ajándékkal rendesen elsímul a dolog. De ha ez nem sikerül, úgy az adásvételi szerződést a mandarin kénytelen jóváhagyni, de azért fájdalom és fáradságdíjat kell fizetni. Fájdalomdíjat, mert „arcát“ elvesztette, mivel a misszionárius győzött, fáradságdíjat, mert a szerződést ő is aláírta és pecsétjével ellátni kegyeskedett.

Mindez a herce-hurca rendesen hónapokig eltart, és közben szegény misszionáriusnak bőven kijut a kellemetlenségből.

A babona, bálványozás.

A hittedesítésnek Kínában legfőbb akadály a bálványozás és babona.

A kínai nép lelkében évezredes gyökeret vert a bálványimádás. Bálványoz ő mindent: ördögöket, jó és rossz szellemeket, őseket, vallásalapítókat, nemzeti nagyságokat, hőseket, szelet, esőt, bőtermést, szárazságistenét, a házitűzhely istenségét, betegségek és egész-

ség istenségeit, jólét, szerencse, szerencsétlenség istenségeit, halottakat, az élet és halál, a túlvilági boldogság és kínok — pokol — istenségeit stb. Egy-egy pogány templomban — pagodában — se szeri, se száma a különböző istenségeknek. Mindenhol egész sereget talál az ember belőlük.

Házaik is tele vannak bálványokkal. De nem hiányoznak ezek a bordélyokból és a rablóbarlangokból sem. Babonás hitük szerint ezek intézik az emberek sorsát. Oly erős és vak babonás hitük ezekben a bálványokban, hogy nem tennének egy lépést sem anélkül, hogy ne áldoznának bálványaiknak és áldásukat ne kérnék legkisebb ügyeikben is. A szegény és szerencsétlen pogány kínait születésétől kezdve egész haláláig, sőt azon túl is ezek az alaktalan, torz bálványok üldözik!

Az egyszerű földműves szántás, trágyahordás, vetés, rizstaposás, aratás előtt bálványának gyűjt tömjénpálcikát, vagy egy-két papírpénzt, hogy munkájára annak áldását, jóindulatát biztosítsa.

A kínai asszony egy csirkét le nem vágna, vagy el nem adna, hogy annak vérét ne kenné, vagy tollát ne ragasztaná bálványának orrahegyére, vagy ajkaihoz, hogy így abból ő is részesüljön és ennek ellenében, tegye szerencsésé a csirkevágást, vagy eladást.

A kulik — teherhordók — az utasok, az utak, a jóidő és szerencse bálványai előtt áldoznak, mielőtt útrakelnének. Papírpénzt tömjénpálcát gyujtanak tiszteletükre és szalmabocskoraikat aggatják nyakába, vagy égetik, hogy vállalkozásukat siker koronázza.

A hajósok az út előtt pár szem vizet, pár csepp teát dobnak a folyóba, hogy annak szellemét kiengeszteljék. Ha a hajó zátonyra

fut, vagy a szél nem feszíti a vitorlát, vagy az örvénybe kerül, ismét csak a folyók, szelek, örvények szellemeinek áldoz és füttyeivel, kiáltásaival ezek figyelmét hívja fel, hogy legyenek segítségére.

Kereskedők üzletnyitás előtt bálványaik előtt hajlonganak és tömjéneznek, hogy családjaik jól sikerüljenek. A csalásnak, hamis mérlegnek, rosszpénznek is megvan a maga bálványa. Ezeknek megkülönböztetett tisztelet jár.

A babona óriási szerepet játszik továbbá a pcgány kínai életben. Születés, házasság, betegség, perpatvar, halálozás, temetés, stb. tele van baborával. Életük legkisebb mozzanatához is babona fűződik és ahhoz körömszakadtáig ragaszkodnak, mert különben nem lesznek szerencsések.

Midőn Sinhwába a missziómat fallal körülvettem, a kaput más, az eddiginél alkalmasabb helyre tettem. Hát lett erre óriási riadalom! Az összes szomszédok és az egész falu tiltakozott ellene.

— A kaput nem engedjük ide állítani — hangzott mindenfelől.

— Miért? — kérdeztem.

— Mert a misszió kapuja ránéz a mi házainkra és a misszió rossz szelleme egyenesen rátalál a mi kapuinkra.

— Ne féljete! A missziónak nincs rossz szelleme, hanem csak jó szelleme van — próbáltam megnyugtadni őket.

— De ha valaki meghal a misszióban, akkor annak a szelleme hamar reánk talál és nekünk bajt csinál.

— Ettől nem kell tartanotok — feleltem, — mert nézzétek az ember szellemének

nem kell a kapu. Az egyenesen felszáll az ég felé!

— De legalább csináltass deszkából egy ellenzéket a kapu elé.

— Azt se csináltatok, — feleltem határozottan. Az én telkemen én vagyok az úr és ott csinálok kaput, aho! akarom és úgy csinálok, ahogy jónak látom. Ebben nekem senki se parancsol!

— Akkor éjjel ledöntjük a kapudat! — fenyegetőztek.

— Jó, hogy mondtátok, legalább most tudom, ha baj lesz, kit jelentsek be a mandarinnál! — feleltem. Azután ti mit szólnátok, ha most én azt követelném, hogy ti tegyétek a kaputokat máshová, mert a kaputok éppen az én kapumra néz?

— A mi kapuink már régen így állanak, ezeken mi nem változtathatunk. De a te kapud új és könnyen teheted máshová.

— Nekem meg még nagyobb a panaszom, mint nektek, mert az én kapumra több kapu néz, míg a tietekre csak egy. Ha tehát én nem félek több kapunyílastól, ti miért félték egy kapunyílastól?

Ez szeget ütött a fejükbe és elgondolkoztak. Nagynehezen széjjeloszlott az utcai küldöttség. De a hitoktatómmal még külön tárgyaltak, és kérdezték tőle, hogy komolyan feljelentem-e őket a mandarinnál, ha ledöntik a kaput?

— Persze, hogy feljelent — felelte ő, — mert a misszióban van a tartományi kormányzó védőlevele és szigorúan megbüntetik azokat, akik a missziónak ártnak. Erre ők nagynehezen belenyugodtak a változhatatlanságba, csak azt sajnálták, hogy megfenyegették a missziót, mert ha baj lesz, akkor őket fogom

bevádolni. Tovább kérdezték a hitoktatómtól, hogy én tényleg nem félek-e az ő házaik rossz szellemeitől?

— Bizony az atya nem fél ezektől — felelte hitoktatóm.

— Igen, nem fél, mert ő külföldi és a mi rossz szellemeink neki nem árthatnak, — felelték erre a kínaiak.

— Ti nagyon babonásak vagytok — felelte erre a hitoktatóm. A szellemeknek nincs szükségük ajtóra, vagy ablakra, ők anélkül is bemehetnek hozzátok és árthatnak nektek. De aki hisz az igaz Istenben, annak semmiféle rossz szellem és a babona nem árthat!

Sajnos, nagyon kételkedve, sőt sértődötten fogadták szavait.

Hogy milyen babonás félelem uralkodik a kínai ember lelkén, mutatja egy másik esetem, mely ugyancsak a misszió nagy kapujával történt.

Új kapuszárnyakat csináltattam. Kiszámítottam, hogy mennyi fa kell hozzá és megbíztam egy asztalost az elkészítéssel. Már két napja furt, faragott az öreg asztalos. Többször utánanézttem, hogy jól csinálja-e? Egyik alkalommal megszólal az öreg asztalosom:

— Atya! nem lesz elég a fa!

— Miért ne lenne elég? Hiszen én kiszámítottam pontosan, hogy mennyi kell!

— Ez a fa csak egyik kapuszárnyra lesz elég — makacskodott az öreg.

— Hogyan?

— Azért, mert ha egyirányban összeálítom, csak egy szárny jön ki belőle.

— Hát a felét fordítva dolgozd bele és akkor elég lesz.

— Úgy nem lehet csinálni!

— Miért?

— Mert akkor a rossz szellemek a repedésen keresztül bemehetnek!

— Ne törődj te a rossz szellemekkel! Én nem félek tőlük! Csak csináld úgy, ahogy én mondtam.

— Akkor én nem csinálom. Adja ki a kétnapi béremet és hívasson olyan asztalost, aki meg meri csinálni.

— Jól van öreg, de tudd meg, akkor többé nekem nem dolgozhatsz, ha ilyen babonás vagy... És otthagytam.

Erre az öreg megijedt. Később hivatott és kérdezte:

— Hát az atya tényleg nem fél a rossz szellemektől?

— Mondtam már, hogy nem félek!

— Hát nekem se fognak ártani a rossz szellemek, ha fordítva is bedolgozom a fákat?

— Megnyugtathatlak, hogy neked sem lesz bajod, annál kevésbbé, mert te úgy csináltad, ahogy én mondtam.

— Akkor adjon több napszámot. Mert nekem a rossz szellemet ki kell engesztelni, hogy a fákat fordítva tettem be a kapuszárnyba.

— Nem adok több munkadíjat. Úgy is lassan dolgozol. Tehát ha nem akarod megcsinálni, elmehetsz. De tudd meg, hogy akkor többé nincs munka a számodra a misszióban.

— Jól van atya, megcsinálom, ahogy parancsolja, ha biztosít, hogy nekem se fognak ártani a rossz szellemek.

— Légy nyugodt, nem lesz semmi bajod! Csak jól végezd a munkát.

Erre az öreg folytatta a munkát. De sokszor panaszkodott a hitoktatónak, hogy nem érti ezt az atyát, hogy ő nem fél semmiféle rossz szellemtől sem.

Ezen esetekből látható, mily nehéz a szegény hithirdetőnek ezt a megcsontosodott babonát legyőzni és a lelkükből kiirtani.

Sok megtérésnek legyőzhetetlen akadálya ez. Pedig sokszor óriási áldozatokat kíván tőlük. Bálványaiknak bemutatott áldozatok, babonás szokásaik már sok vagyonos családot tettek tönkre. De még ezt a nagy áldozatot is meghozzák, csak hogy ne vétsenek bálványaik és babonás szokásaik ellen. Akárhány inkább földönfutó koldussá lesz, sem hogy bálványaitól, babonáitól megválják. Csoda tehát, hogy az Egyház annyi áldozatos hittérítői munka után oly kevés hívővel dicsekedhetik a Mennyei Birodalomban?

Bizony még sok imára, anyagi és vér-áldozatra lesz szükség, hogy Kínának több mint 400 millió lakossága megnyissa lelkét az igaz hit világának.

Ijesztgetés és félelem.

Kínában az Egyház terjedésének nem utolsó akadálya a babonás félelem és ijesztgetés.

— Ne menj a misszióba, mert kiveszik a szívedet és kivágják a szemedet. A keresztények megeszik a halottak szívét és szemét! — suttogják egymásnak a babonás kínaiak.

Egyik hitújoncoktatásomra vidékről 12 pogány kínai jelentkezett. Vártam több napon keresztül őket, de csak nem jöttek. A következő vasárnap egyik hívem misére jött a jelzett faluból és kérdeztem:

— A bejelentett hitújoncok miért nem jöttek hitoktatásra?

— Azért, mert a községben rájuk ijesztettek, hogy ne legyenek keresztények, mert

azok kivágják a szívüket és kivájják a szemüket. Erre egyik sem mert eljönni.

— Hát miért nem mondtad, hogy te már régi keresztény vagy, és lássátok, semmi bajom?

— Mondottam, de nem hiszik a buták! Azt mondták, majd ezután vágja ki az atya a szívemet és megeszi.

Egy másik alkalommal ugyancsak vidékről voltak hitűjoncaim. Többek között egy egész család. Egyik napon egy repülőgép repült keresztül Sinhwan. Hát másnap a községből három öreg anyó állított be missziómba nagy sírással és jajveszékeléssel. A hitűjone család nagymamája volt és rokonai, akik 50 li — 34 km. — útat tettek meg, hogy hozzátartozóik holttesteit hazaszállítsák és eltemessék, mert hát a községben a repülőgép láttára rájuk ijesztettek a pogányok, hogy most viszi a repülőgép fiaitoknak a szívét és szeméit! Bizony az öreg anyó még szemének sem hitt, mikor egészségesen viszontlátta nevető gyermekeit és unokáit, hanem kézzel megtapogatta szeméiket és ingüket kibontva vizsgálta mellüket, hogy tényleg nem vágta-e ki szívüket!?

Másnap egy öreg beteg kínai asszonyt láttam el a haldoklók szentségével. Még erőszakkal sem tudtam kituszkolni a szobából hozzátartozóit, mert attól tartottak, hogy kivágom a szívét és szeméit. Így a jó néni nyilvános gyónást végzett mindenki hallatára. Igaz, a pogányok egy szót sem értettek belőle, mert legtöbb egyházi kifejezés ismeretlen a pogányok előtt. Mégis, mikor pár nap múlva meghalt, azt mondták a pogányok, hogy azért kellett meghalnia, mert az atya kivágta a szívét! Azzal már nem törődtek,

hogy szív nélkül hogyan élhetett még 3 napig. A faluból azóta sem jelentkezett hitűjonc, pedig ennek már több éve. Még most is erősen állítják, hogy a szív kivágás okozta az öreg néni halálát! Lám a régi római pogány világ vádja Kínában is felelevenedik. A félremagyarázott szentáldozásból veszi eredetét: „Fiam, add nekem a te szívedet...“

Sok kínait a céltudatos, vagy öntudatlan idegengyűlölet tart vissza az Egyháztól.

A kínai nem tudja elválasztani a vallást az egyéntől. Mi a szemükben gyűlölt „nyugati ördögök“ vagyunk. Tehát az általunk hirdetett szeretet vallását is ily szemmel nézik. Részben gyűlölnék bennünket, részben félnék tőlünk. Gyűlölnék, mint betolakodó idegeneket, s félnék tőlünk, mint szellemileg és anyagilag hatalmasabbaktól. Ugyanígy tekintik vallásunkat is.

Főleg a gyűlölet vert évszázados mély gyökeret lelkükben a „nyugati ördögökkel“ szemben. Ennek leküzdése nehéz gondja az új missziók hithirdetőinek. Szelídség, szeretetteljes bánásmód, könyörület a szenvedő emberiség iránt, betegek kezelése, ingyen orvosság, alamizna stb. lassacskán megtörik a jeget, enyhítik a gyűlöletet, megnyerik bizalmukat. De ehhez sok idő, még több pénz kell.

Ezek röviden azok az akadályok, melyekbe a hitelesítés nagy műve ütközik. Ez magyarázza meg, hogy az Anyaszentegyház annyi vér és fáradság ellenére, évszázadok mulva is oly kevés eredményt tud felmutatni.

A katolicizmus szigorú erkölcsi törvényei szintén nagy akadályok a kínai előtt a kereszténység elfogadására.

Kína az ő laza vallásaival egyben a szabad erkölcsök hazája. Itt főleg a budhizmus,

taoizmus, konfuciánizmus, és a mohamedánizmus az uralkodó vallások. Igaz, hogy ezeket már annyira kiforgatták eredeti formáikból, hogy alig lehet ráismerni az eredetire. De ezek már eredetileg sem igen sürgették a katolikus értelemben vett tiszta erkölcsöt. Ha csak a VI. és VIII. parancsot, a tisztaságot és az igazságot vesszük, mind kettőre csak kevés, vagy semmiféle utalás nincs az említett vallásokban. Az igazságra még találunk utalást, de a tisztaságra vajmi keveset.

A hitetlen kínai.

Igaz, egy pár drágagyöngyöt is találunk a régi vallási rendszerekben, mint pl. a szülői tisztelet, az ősök tisztelete, a holtak eltakarítása, árvák gyámolítása. Azonban az új kor már ezeket is annyira félretette, hogy a mai kínaiak még pogánynak is rossz pogányok. Nem hiszem, hogy a föld hátán a VI. parancsolatot oly gyakran és oly súlyosan megsértének, mint épen Kína kellős közepén, missziós területünkön. Ugyan csak ez áll a holtak tiszteletére is.

A modern felvilágosodottság már Kínában is tért hódít. Az ifjúság már kevésbé hisz a bálványokban, babonákban. De az erkölcsi is annál rosszabbak!

A modern kínai köztársaság megadta a kegyelemdőfést a régi babonás pogányrendszernek. Idővel ez erősen fogja éreztetni hatását. De erkölcsi téren nem sokban vitte előre. Sőt azt lehet mondani, hogy rontott!

Az anyag-elvű kínai.

A mai kínai anyag-elvű. Hite a túlvilágban nem sok. Ebből következik laza erkölcsi

felfogása. Itt élvezni: amit és amennyit csak lehet. Innen a kínai többnejűség és szabad-szerelem. Ebben csak a nőket gátolja a férfiak zsarnoksága. De a nők erősen tiltakoznak ez ellen és az újságokban nap-nap után jelennek meg hírek a különböző női egyesületektől, ahol a nők a szabadszerelem dolgában követelik a teljes függetlenséget.

Szerintük csak két igazi élvezet van: a vénusz és az ópium! Ezek vágyaik netovábbja! És hogy ezeket elérhesse, semmitől sem riad vissza. Ebből származik rendkívüli kapzsisága, amely semmiféle igazságtalanságtól sem riad vissza, csak hogy pénzt szerezhessen, hogy az előbbieknak hódolhasson. Csalás, lopás, rablás, stb. szemében nem bűn, hanem ügyesség. Legtöbb gyilkosságnak is ez a rugója.

Kínában nem igen volt rá eset, hogy valaki a lopott jószágot visszaadta volna. Egyszerűen azért, mert nem érzi terhelve lelkiismeretét.

Ezek után elképzelhető, hogyan gondolkodik a kínai a mi vallásunkról, mikor annak szigorú erkölcsi törvényeit hallja a VI. és VII. parancsolatokban. Még tanainkkal — úgy ahogy — talán megbarátkozna, de erkölcsi felfogásunkat nem fogadja el.

Nagy isteni kegyelemre, erős hitre van itt szükség, hogy az erkölcstelenség mély fertőjéből kiemeljük ezt a szegény népet!

**Amikor a misszionárius is kénytelen áldozni
az ördögnek.**

Paoking mellett lévő fiúárvaházunkba lovagoltam ki. Az egyik kőhíd tulsó oldalán éppen imapapírt égetett valaki. A tűz láttára a lovam megriadt és semmi áron sem akart a

hídra menni. Az odacsődülő kínaiak legnagyobb örömére lovammal kész cirkuszi mutatványokat rendeztem, de a hídra csak nem lépett. Váltig ajánlgatják, szálljak le a lóról, vezessem át. Nem szabad leszállni — mondom — mert a lónak olyan tulajdonsága van, ha ott, ahol megriadt, leszállunk róla — sohasse tudok majd ezen a hídon átlovagolni.

Szégyenszemre bizony nem volt mit tennem, meg kellett várnom míg az imapapír leégett s aztán némi biztatás után folytathattam útam. Míg vártam, meg is jegyezték a hátam megett: „Ez a ló nagyon okos, tiszteli a buszát (bálványt)!“

Másnap megint pechem volt. Visszajövet nem messze attól a bizonyos hídtól egy kutyától riadt meg a ló. Megcsúszott, elesett és csúnyán felhorzsolta a hátsó lábát. Mit volt mit tenni, le kellett szállnom és visszavezetni. Ennyi csapást a pogány kínai szolgám már nem bírt szó nélkül elnézni. Misztikus hangon suttogja nekem: Zen-fu (lelkiatya) azon a hídon az ördög ül. Azt látja a lovad. Amíg nem égetsz imapapírt a hídon, nem is tudsz lóháton átmenni rajta.

Természetesen, amikor lovam lába meggyógyult, egészen átlovagoltam vele a hídon és azóta már többízben is anélkül, hogy . . . imapapírost égettem volna.

Védekezés az ördög ellen.

Leányárvaházunk egyik díszes mákvirága, a Terézke nyakán lóg vagy tíz-tizenöt szent érem. Úgy koldulta össze a kedves nővérektől és az Atyáktól. Amint most így utánam fut, hátra szólok: Te Teréz, az a sok érem a nyakadon úgy csingi-lingizik, mint a lovam nyakán a csengő. Hát persze — ha-

darja teliszájjal a Trézsi — s ez így jó. Leg-
alább meghallja az ördög s megfutamodik
előlem...

Kínai hősök.

A jelenlegi kínai-japán háború kitörése után a nankingi központi kormány elrendelte az általános és kötelező katonai szolgálatot. A rendelet szerint elsőként a húsz éveseknek kell bevonulni és kiképzés után azonnal a harctérre küldik ki őket.

Lett erre nagy riadalom a Mennyei Birodalomban! De misszióm forgalmát is felledítette. Csoportosan jöttek a katonaköteles ifjak, hogy ők keresztények akarnak lenni. Nem tudtam mire vélni ezt a nagy megtérítési lázt! Alig győztem osztogatni a kis katekizmust, meg naptárt, annyian jöttek. De azért éltem a gyanu perrel, hogy a hirtelen megtérni vágyó kínai aranyifjúságnak van valami a füle mögött. Ezért egyik csoportot nyílt vallomásra kényszerítettem!

— Miért akartok keresztények lenni? — kérdeztem őket.

Erre szinte egyszerre feleltek a katekizmus szavaival:

— Istent akarjuk imádni és lelkünket üdvözíteni!

— Nagyon helyes — feleltem. — De ki mondta, hogy legyetek keresztények?

— A szüleink.

— És szüleitek miért akarják, hogy ti keresztények legyetek?

— Mert az Egyház meg fog védeni bennünket, hogy ne kelljen katonáskodni és háborúba menni!

— Ha szüleitek így gondolkoznak, na-

gyon tévednek! Mert nézzétek és olvassátok el a katekizmus 135. kérdését és feleletét, ebből megtudhatjátok, hogy a keresztényeknek mi a kötelessége a hazával szemben!

Erre nagy hadarva elolvasták.

— Olvassátok el még egyszer lassan, figyelmesen, mert csak így ismeritek meg annak teljes és helyes értelmét!

— Erre lassan, egyszerre olvasták: Hazánkkal szemben milyen kötelességet kell teljesíteni? Szeretni és védelmezni kell hazánkat, igazságos törvényeinek engedelmeskedni.

— Tudjátok-e most enne kértelmét?

— Tudjuk! — volt az egyhangú felelet.

— Mit jelent, szeretni és védelmezni a hazát?

— Ha ellenség megtámadja hazánkat, úgy akkor meg kell védelmezni azt!

— Hogyan véditek meg?

— Ha katonák leszünk és elmegyünk harcolni!

— Jól feleltetek! Lássátok Kedves Barátaim, a keresztényeknek ez a kötelessége hazájukkal szemben! Ha tehát ti azért akartok keresztények lenni, hogy kibujjatok a katonáskodás alól, ti nem lehettek jó keresztények! A keresztényeknek ugyanis Isten parancsait szigorúan meg kell tartaniok. Már pedig a hazát szeretni és védeni, isteni parancs! Aki ezt nem tartja meg, nem csak Isten ellen vét, hanem hazája ellen is. Az ilyen ember „hánkán“, hazaáruló.

A rövid oktatás után a hős ifjak egymásra néztek, és mint akik csak összebeszéltek volna, egyszerre háttafordítva siettek a kapu felé. Amint missziómból kiértek: Jáng-kui-cé! Jáng-kui-cé!-vel — nyugati ördög! — búcsúztak el tőlem!

— Ilyen ifjúsággal és ilyen lángoló hazaszeretettel bajos lesz megvédeni Kínát — gondoltam magamban.

Kutyapecsenye.

Most fejeztem be őszi missziós útamnak egy részét. Többek között Longcsüszánban is töltöttem öt napot. Itt igen szépen kedves kis kereszténység virágzik. Sajnos, a nép földhözragadt szegény! A vidéke borzasztó hegyes, a lapály kevés, a lakosság meg sűrű. Így tehát a meredek hegyoldalakat is felhasználják, megművelik, hogy kevés kukoricát és krumplit termeljenek.

Habár keresztényeim még a szegények között is kitűnnek szegénységükkel, de a szívük nagyon jó! Még egyetlen missziós látogatásom sem mult el, hogy híveim meg ne ajándékoztak volna hol egy-két édes krumplival, egy-két maradék pattogatott kukoricával, vagy pörkölt babbal, vagy pár szem földimogyoróval! Igaz, ezek az ajándékok a szegény misszionáriusnak drágák, mert a kínai illemszabályok szerint, ha nem is a tízszeresével, de legalább is a duplájával kell viszonzni az ajándékot. Minél többszörösével viszonzozza az ember a kínai ajándékát, annál nagyobb az arca! Visszautasítani a kínai ajándékát a legnagyobb sértés!

A mostani missziós körútam alkalmával nagy meglepetés ért Longcsüszánban! Egy malacsonkát hozott ajándékba a Lo Mária. De ennek humoros története van!

Amint megérkeztem Longcsüszánba, a keresztények rögtön üdvözölni jöttek. Este a tűz melege mellett szépen elbeszélgettünk, majd oktatgattam őket. Többek között a bőjtről is volt szó, hogy hogyan kell azt megtartani.

Persze rögtön kérdezték a kíváncsi kínaiak:
— Szen-fu — Lelkiatya! — mit szokott enni?

— Hát ami van. Rizst, főzeléket, húst stb. feleltem.

— Megeszi-e a kutyahúst?

— Azt nem! — feleltem mosolyogva.

— Miért nem? Pedig az a legjobb hús!

— Talán azért, mert nálunk nem szokták és így undorodom tőle!

— Hát a malacot megeszi-e?

— Azt igen. De Kínában ez nagyon drága!

— Nem drága az! Hozunk mi a Szenfunak egyet! — Ajánlották.

Erre mindjárt az üres pénztárcámra gondoltam, és udvariasan tiltakoztam:

— Pu-kán-tán! Nem vagyok rá méltó! Meg aztán egy malacot nem bírok én megenni!

— Hát akkor hozunk egy malacsonkát. Az nem sok és egy jó ebéd kitelik belőle!

— Pu-kán-tán! Pu-kán-tán! — tiltakoztam.

De bizony másnap hozta ám Lo mama a malacsonkát! Szép fehér volt a bőre, gyenge, friss húsa, csak úgy rezgett a főzelékes csészében. De körme le volt vágva.

— Óh Laó-tei-tei! — öreg anyám, minek fárasztod magad! — szabadkoztam.

— Háo csá! Háo csá! Jó enni, jó enni! Csak fogadja Szenfu!

— Hát mit volt mit tennem, el kellett fogadnom.

— Szenfu enged meg, hogy én készítsem el! Én jól tudok ám főzni — esengett a mama.

Látva a szutykos öreg mamát, már előre elment az étvágyam a malacpapríkástól, vagy

pecsenyétől, ezért a végletekig szabadkoztam a nagy szolgálatkésztségtől:

— Ne fáraszd magad legdrágább öreganyám! Itt van a hitoktató, meg a szolgám, majd ők elkészítik. Ők tudják jól a szokásmat, hogyan szeretem.

— De Szenfu, csak én tudom jól elkészíteni ezt a gyenge húst! — erősködött a mama.

— Hát jó, csináld te, kínai módon!

Erre a Lo mama mindjárt munkához látott. Tüzet rakott, feltette az üstöt, az egész malacsonkát főzni kezdte. Mikor már megfőtt, kivette a vízből, majd újra üstbe tette és rizsborban, datolyával együtt párolta. Az illata nem volt rossz. Mikor jól megpárolta, csánjut — kínai pecsenyeízesítőt — öntött rá és pár percnyi párolás után kész volt a finom ínycsiklandozó malacpecsenye!

Az ebédet cselédem szolgálta fel. Az ebéd kitűnően ízlett. Éhes is voltam. Bizony a malacsonkának felét, meg két csésze rizst egykettőre bepálcikáztam. A maradék pecsenyét a hitoktatóm és a cselédem fogyasztották el.

Este a keresztények újból összeverődtek. Esti ima és gyóntatás után ismét körülültük a tüzet és elbeszélgettünk. Természetesen az első kérdés:

— Szenfu, mit evett délbe?

— Kitűnő malacpecsenyét! — feleltem a kíváncsiskodóknak.

— Ízlett-e?

— Hát hogyne ízlett volna, mikor a legdrágább Lo Mária öreganyám készítette el! — erre az öreg mamára mutattam, aki csak úgy hízott a dicsérettől! — A keresztények erre összemosolyogtak.

— Mit nevetnek? — kérdeztem. — Ő nagyon jól főzött!

— Nem a Lo Máriát nevetjük!
— Hát kit?
— Nem merjük megmondani!
— De csak ki vele!
— Azt nevetjük, hogy Szenfunak ízlett
a malacpecsenye!

— Mi van ezen nevetni való? Ha ti is
éhesek volnátok, nektek is ízlene.

— De nem malacpecsenye volt ám!

— Hát mi volt?

— Kutyapecsenye! — mondták egyszerre
valamennyien és hangos nevetésben törtek ki.

— Hát akármilyen volt, de jó volt! — fe-
leltem én is nevetve.

— Ne haragudjék Zenfu, de így akar-
tuk rávenni, hogy kóstolja meg, milyen jó a
kutya hús!

Persze, hogy nem haragudtam, de azért
úgy kissé mintha rugdalózkodott volna a gyom-
romban a kutya.

Békebíró.

Jangkiban laktam félévig, hogy a kínai
nyelvet jobban elsajátítsam. Ezalatt történt
a következő eset.

Misszióink tőszomszédságában van egy
rozoga favityiló. Terjedelme nem nagyobb,
mint egy jókora kocsiszín. Nyolc család lakja.
Lélekszám: 52! a családok között a torzsal-
kodások, veszekedések napirenden vannak.
Rendszerint a gyermekek miatt vesztek össze.
Egyik gyermek a másiknak játékszerét ellop-
ta vagy elrongálta, vagy egymást elpüfölték.
Természetesen minden család saját gyerme-
két védte és bizony nem volt rikta eset, hogy
emiatt a szülők alaposan összekaptak. Nem
ritkán tettelegességre is sor került.

Egyik délután a hitoktatómmal kísétál-

tam a hegyekbe. Estefelé hazajövet rettene-
tes ordítás, sivalkodás, csapkodás, dörömbö-
lés, sírás, jajgatás, halálhörgés hallatszott a
szomszédból.

— Mi történt? — kérdeztem a hitokta-
tó feleségét.

— Délután a szomszéd gyermekek egy-
mást elpüfölték, egyik a másiknak az orrát
is betörte, és most hogy a tavaszi munkából
hazajöttek, hát ők kaptak össze és most ők
püfölik egymást — felelte.

Mivel attól tartottam, hogy komoly ba-
jok is történhetnek, szóltam hitoktatómnak,
hogy jöjjön velem. Mivel a szomszéd kerítése
kidőlt, csak 8—10-et léptünk és már a csa-
tatér színhelyén voltunk. A nyolc család két
táborra oszolva vívta a rettenetes csatát: fül-
siketítő ordítózás, gyermeksírás, asszonysikol-
tozás, vérfolyás! Borzalmas kép. Ekkorra már
az egész környék összefutott és törekedtek a
küzdőfeleket szétválasztani, de nem sikerült,
hanem a veszekedő felek a békéltetőknek tá-
madtak. Mikor megláttak, a harcikedv alább-
szállt, a lárma csendesedni kezdett:

— Mit csináltak? — kiáltottam a zajba.
Erre a küzdő felek mind felém rohantak és
egyszerre 15—20-an is hangban egymást túl-
licitálva, magyarázták a vérlázító esetet. Per-
sze a rettenetes hangzavarból és tájszólásuk-
ból egy árva szót sem értettem. Mondtam a
hitoktatómnak, hogy mondja nekik, hogy egy-
szerre csak egy beszéljen. Bizony nem volt
könnyű dolog. Sehogysem sikerült. Erre ka-
ronragadtam a két legharciasabb férfit és a
tömegeből kivezetve, a többieket hátraparan-
csolva, megkértem őket, mondják el: mi tör-
tént?

— Ceinek az aranyos fla birkózott az én

aranyos fiammal és ezt földhözvágta — mondta Caó.

— Ne kiabáljatok! — csitítottam őket — csendesebben mondjátok, úgyis meghallom!

— De a te aranyos fiad meg orronütötte az én aranyos fiamat, úgy hogy annak orra vére eleredt! — ordította Cei.

— Közben a tömeg még zúgott, de mikor mi a mesteremmel halkabban beszélgettünk, ők is elcsendesedtek és kíváncsian lesték beszélgetésünket.

— Hol a két aranyos gyermek? — kérdeztem. De ez felesleges volt, mert láttam, hogy egyik gyermek arca csupa vér, a másik legényke pedig pár lépésre tőlem jajgatva szorongatja a térdét. A két delikvenst elébem hozta a két apa és újra kiabálni kezdtek egymásra.

— Hallgassatok! — mondtam erre, és a két sebesültet missziónkba vezettem. Az orrvérzőt megmosdattam, a térdhorzsolást lemostam. Láttam, egyiknek sincs komoly baja. Mivel az orrvérzés még nem állt el, a gyerekekkel timsóvizet szippantottam, a térdsebet pedig vazelines vattával bekötöttem szép fehér pólyába. Szerencsémre még volt két micisapkám és azokat ráadásul fejükre nyomtam, hogy ne sírjanak. Erre a szülők örömmel távoztak. Utolsó figyelmeztetésül még hozzátettem:

— De aztán már csend legyen ám! Mert ha hallom, hogy veszekedtek, akkor a külföldi sapkát elveszem ám tőletek!

Csend is lett, mert az egész ház a két külföldi sapkát mustrálta. A kis legénykéek meg büszkén járkáltak a még előbb lármás tömeg között.

Így lettem én jangkii békebíró!

Jangki-i misszióm feldulása.

Szomorú dolgról kell beszámolnom. Egyik külmissziómat gonosz emberek feldulták.

Jangki kínai község Sinhwától északnyugati irányban 30 li-re — mintegy 20 km-nyire — fekszik. Itt van egyik legszebb virágzásnak indult külmisszióállomásom. Kis kínai faház a missziós épület, téglafallal bekerítve. A város lakossága nem a legnagyobb hírnévnek örvend ugyan, de azért főleg a vidékről többen lettek keresztények. Az utóbbi 2 évben mintegy 35 pogány tért meg itt. Habár nem is a legbuzgóbbak, de sok jó is akad közöttük.

Egyik keresztény család leányát pogány ifjúnak jegyezték el és az semmi áron sem volt hajlandó házasságát az Egyház színe előtt megkötni. A keresztény hajadont egyszerűen elrabolta. A keresztény leánykában van keresztény érzés és semmiképen sem akart így élni a pogány ifjúval. Tehát megszökött a vőlegénye családjától, még pedig többször. De pogány férj mindannyiszor erőszakkal visszavitte. Egyik ilyen szökés alkalmával a leány a misszióba menekült, de a hitoktató nagyon kérte a szülőket, hogy vigyék és rejtsek el máshová, mert ő nem tudja a leányt elrejtteni és megvédeni a misszióban. A szülők tényleg el is vitték és máshol rejtették el leánykájukat.

A többszörös szökés miatt felbőszült kínai férj családjával fellázította a várost és éjjel rátörtek a kis misszióra, hogy a leányt elfogják és visszavigyék. De mivel a keresztény leánykát nem találták a misszióban, dühükbe kis missziómat teljesen feldulták. A

kerítést ledöntötték, a kápolna berendezését összezúzták, a hitoktatót halálra keresték, a keresztényeket megfenyegették.

Az esetet rögtön jelentettem a mandarin-nak. De sajnos, teljesen eredménytelenül. A háborúra hivatkozott, hogy katonáit mind elvitték a harctérre és így semmit sem tehet misszióm érdekében.

Erre magam mentem ki feldult missziómba és a község elöljáróságával tárgyaltam. Azt sikerült elérnem, hogy a község megkövette a missziót és eljöttek a misszióm elé petárdázni. Pár rakétát eldurrogtattak, de sajnos a kárt senki sem akarta jóvátenni.

A pogány család később nagy váltságdíj ellenében lemondott a keresztény hajadonnal kötendő házasságról, de a misszióknak okozott kár jóvátételéről hallani sem akart. Sőt tovább fenyegeti a keresztényeket. Így most ott a hittedesítés munkája egyenlőre megakadt, míg talán Kínára békésebb napok virradnak és a mandarinnak elég katonája lesz, hogy ott a rendet fenntartsa.

Kérem kedves jótevőinket imádkozzanak Kína belbékéjéért és sanyargatott misszióknakért.

A kínai kommunisták pusztításai misszióknban.

Még alig száradtak fel könnyeim a jang-kii misszióm feldulása miatt, máris újabb csapás, — az előbbinél is fájdalmasabb szakadt rám. A lelkigyakorlatot végeztem Pao-kingban, amikor hírül hozták, hogy sinhwa-i missziómat feldúlták a kommunisták.

Befejezve a lelkigyakorlatokat, másnap rögtön útrakeltem, hogy minnél hamarább ideérkezve a romok helyreállításához hozzá-

lássak. Tegnapelőtt késő este érkeztem csónakkal Sinhwába, de az éjszakát a csónakban töltöttem, mivel tudtam, hogy misszióm romokban hever és így nem lesz éjjel hol lehajtsam fejemet. Tegnap kora reggel keltem és észrevétlenül bementem missziómba. Szomorú kép fogadott. Rom-rom mindenfelé. Egész missziómból csak megrongált falak és tetőzet maradt. Semmi egyéb.

Szolgámat nehezen előkerítettem és rögtön munkásokért küldtem, hogy még aznap legalább egy vackot hozhassak rendbe, ahol meghúzhassam magamat és holmimat elhelyezzem. Tegnap estére sikerült is egy cseléd-szobát úgy rendbeszednem, hogy beköltöztem. Most itt húzom meg magam és itt misézgetem egy 3 lépés hosszú és 2 lépés széles kis lyukban mindaddig, még missziómat valahogy rendbeszedem. Ajtóm azonban még nincs és csak pár deszkát helyeztem az ajtó helyére, amit éjjelre belülről széssel torlaszoltam el.

Nov. 28-án d. e. foglalták el Sinhwát. Első útjuk misszióm volt. És mivel a „külföldi Ördögöket“ nem találták itt, gunymaszkot készítettek róluk és azt hordozták körül a városban: „Halál a külföldi ördögökre!“ kiáltozással és a körmenet végén a városon kívül ünnepélyesen lenyakazták a nép örömujjongása között. Ebből is látni, hogy mily nagy népszerűségnek örvendünk mi itt Kínában! — Az újságok szerint több mint 200 ezer rabló pusztította végig Hunán tartományt.

Mikor a romokat végigszemléltem, valahogy olyan érzés fogott el, amilyent Jeremiás próféta érzett, amikor a romokban heverő szent város fölött siránkozott. Sírt a lel-

kem: négy évi fáradságos munkánk és sok jó lélek áldozatos adományának eredménye romokban, megsemmisülve! Kicsiny, szerény volt misszióm, de valahogy úgy szívemhez nőtt, hogy rettenetesen fájt most romokban látni. Nem is csoda! Négy évig küzdöttünk, dolgoztunk, fáradtunk, veszekedtünk hatósággal, egyesekkel, amíg valahogy sikerült megszerezni, rendszebeszdni, berendezni, a munkát benne megkezdeni. És most minden pár nap alatt teljesen megsemmisült. Volt — nincs! Most mindent kezdhettünk újra... ha volna miből!

Kárunk meghaladja a 3.000 dollárt.

Ma voltam a mandarinnál és jelentetem neki misszióm helyzetét. Tekintettel arra, hogy a károkat a város lakossága okozta, ők romboltak le mindent, ők fosztották ki missziómat, kértem, hogy kényszerítse a tolvajokat az elvitt dolgok visszaállítására!

— Tudják-e, hogy kik vitték el a misszió dolgait? — kérdezte.

— Nagyrészt tudjuk a fosztogatók nevét! — feleltem.

— Kérem adják be írásban és intézkedni fogok — felelte.

Rögtön írásban foglaltam szenvedett kárunkat és az ismert tolvajok nevét és még aznap délután beadtam a mandarinnak. Ismerve a kínai hivatalnokok lelkiismeretlenségét és misszióinkkal szemben eddig tapasztalt gyűlöletét, nem sok reményt tápláltam a mandarin intézkedésének eredménye felől.

A hitoktatómmal felkerestem pár házat, hol hír szerint ellopott dolgaink vannak és valósággal erőszakosan kellett azokat visszaszerezni. Így megkerült a harmónium, kályha, 2 ágy, 2 szekrény, pár gramafonle-

mez. A bútorok rongált állapotban. De persze mindez tizedrésze sem az ellopott holmiknak. Könyveink, ruháink, ágyneműink, templomfelszerelésünk mind odavesztek. Az oltárból csak a tabernákulum került meg összetörve.

Sok dolgot menekülésünk előtt összecsomagolva kiadtam a keresztényeknek megőrzés végett. Ezek hála Istennek, egy láda kivételével mind megkerültek.

De nemcsak anyagiakban, hanem lelki-ekben is rengeteg kárt szenvedett misszióm! Keresztényeink rettenetesen féltek a vörösöktől és nagy részük vidékre menekült. Hitújjoncaink összes könyveiket — katekizmus, imakönyv — elégették, nehogy a vörösök megtalálják náluk és elfogják, megkínózzák őket. Így természetes, hogy a szépen megindult munka most jó időre megakadt. A régi hitújjoncaink nem jönnek vissza, mert félnek és szégyelik magukat, újak szintén nem jelentkeznek, mert tudják, hogy mi vár rájuk egy újabb vörös invázió esetén.

Tehát jó sokáig kell várunk, amíg a hittedjesztés munkája újból megindulhat.

A vidéken is szép számmal voltak hitújjoncaink és dec., márc., áprilisban 80—100 keresztelésünk lett volna, de ez most mind elmarad, mert a hitoktatásokat a vidéken nem tudtuk megtartani és így most ezek mind részint egy időre, részint véglegesen elmaradnak.

Szerencsétlen missziómat kedves olvasóink jóindulatába és imáiba ajánlom.

Szent Ferenc fiai 700 év óta
a pogányok millióit vezették Krisztus aklába.

Te

is részt vehetsz ebben a most is folyó gigantikus munkában. Neked is közre kell működnöd a hitterjesztésben. Légy tagja a

Ferences Missziószövetségnek

Évi tagdíj egy pengő. Ennek fejében ingyen kapod egy évig a Ferences Missziók szép kiállítású és tartalmas havi folyóiratát az

I S T E N D A L O S A I T.

Kérj ismertetést a Ferences Missziószövetségről.

SZENT FERENC HÍV...

Aki ferences szerzetespap vagy testvér akar lenni és Krisztushoz vezetni embertársait, küldje be folyamodványát a következő címre:

SZENTFERENCRENDI TARTOMÁNYFŐNÖKSÉG

Budapest, II. kerület, Margit-körút 23. sz.

Gimnáziumot végző ifjak a jászberényi Szeráfi Kollegiumban folytatják tanulmányaikat.

Jelentkezni bármikor lehet!

KAPISZTRÁN
NYOMDA
VÁC

